

ش صندلی (ش داوطلب):

نام واحد آموزشی: دبیرستان غیر دولتی سرای دانش

نوبت امتحانی: صبح

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

پایه: چهارم

رشته های: ریاضی - تجربی - انسانی

سئوال امتحان درس: زبان و ادبیات فارسی

نام دبیر: میترا کاکاوند

سال تحصیلی: ۱۳۹۴ - ۱۳۹۳

ساعت امتحان: ۸

وقت امتحان: ۷۰ دقیقه

تاریخ امتحان: ۱۳۹۴ / ۱۰ / ۲۹

تعداد برگ سئوال: ۲ برگ

الف) متون نظم و نثر (۶ نمره)

۰/۵ نمره	از نفیرم مرد و زن نالیده اند	۱ - کز نیستان تا مرا ببریده اند
۰/۵ نمره	بدان تا جهان ماند اندر شگفت	۲- شماریت با من بیاید گرفت
۰/۵ نمره	ز شاه آتش آید همی بر سرم	۳- یکی بی زیان مرد آهنگرم
۰/۵ نمره	کوشش بسیار نامد سودمند	۴- عشق او باز اندر آوردم به بند
۰/۵ نمره	بگفت آن گه که باشم خفته در خاک	۵- بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک
۰/۵ نمره	مهرم به جان رسید و به عتیوق بر شدم	۶- چون شبنم اوفتاده بودم پیش آفتاب
۰/۵ نمره	بی چاره دل ، که هیچ ندید از گذار عمر	۷- دی در گذار بود ونظر سوی ما نکرد
۰/۵ نمره		۸- من چون این عکس ها را می دیدم ، لبریز می شدم . سراچه ذهنم آماس می کرد.
۰/۵ نمره	بریزند از دام جان تارها	۹- مهین مهرورزان که آزاده اند
۰/۵ نمره	چهره پر چین و جبین پر آژنگ	۱۰- هر کجا بیندم از دور ، کند
۰/۵ نمره	که مرغ دل ز فراق رخت پریشان شد	۱۱- به غنچه گوی که از روی خویش پرده فکن
۰/۵ نمره		۱۲- شیخ بو عبدالله باکو ، یک روز در مجلس شیخ ما بی خویشتن نشسته بود، پای به گرد کرده.

ب) معنی لغت (۱ نمره)

۱- چون انسانی ترسیده از دخمه ای مهیب پیش می آمد. ۲- پروردگار، مگذار نسبت به ملاهی و مناهی بی پروا باشم..

۳- صندوق بیاورد ، درزه های بیرون گرفت. ۴- شهد در کام من و تو مست شرنگ.

پ) خود آزمایی و درک مطلب (۷ نمره)

نمره ۰/۵

۱- مصراع دوم این بیت تلمیح به کدام آیه ی قرآن دارد؟

«همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی»

نمره ۰/۵

۲- چرا «نی نامه»ی مولانا به رغم اینکه به نیایش های متداول و مرسوم شبیه نیست، نوعی نیایش تلقی شده است؟

نمره ۰/۵

۳- مفهوم بیت مقابل چیست؟ «در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش ها گر کند خارمغیلان غم مخور»

نمره ۰/۵

۴- در بیت زیر مرجع ضمیر «این» چیست؟ یک ترکیب وصفی مقلوب نشان بدهید.

نمره ۰/۲۵

بگفت او آن من شدزو مکن یاد بگفت این کی کند بیچاره فرهاد

۵- ضمیر متصل مشخص شده چه نقشی دارد؟

نمره ۰/۲۵

گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق ساکن شود، بدیدم و مشتاق تر شدم

۶- سعدی در بیت «گویند روی سرخ تو، سعدی، که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زرد شدم» علت زرد رویی را

نمره ۰/۵

چه می داند؟

۷- مفهوم بیت «به حرص ار شربتی خوردم ، مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا» چیست؟

نمره ۰/۲۵

۸- در بیت مقابل نوع «را» را مشخص کنید. «از قضا خورد دم در به زمین / و اندکی رنجه شد او را آرنگ»

نمره ۰/۲۵

۹- با توجه به بیت زیر منظور از «شاباش بهاری» چیست؟

نمره ۰/۷۵

«بهاران که شاباش ریزد سپهر به دامان گلشن ز رگبارها»

۱۰- با توجه به رباعی زیر به سوالات پاسخ دهید.

«کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت با زخم نشان سرفرازی نگرفت

زین پیش دلورا، کسی چون تو شگفت حیثیت مرگ را به بازی نگرفت»

الف) چه چیز در این رباعی به مدال افتخار تشبیه شده است؟

نمره ۰/۵

ب) مفهوم مصراع پایانی چیست؟

۱۱- معادل امروزی اصطلاح «خطی به وی فرو نتوان کشیدن» چیست؟

نمره ۰/۵

۱۲- در بیت «من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان شدم» بدحالان و خوش حالان "چه کسانی هستند؟

۰/۵ نمره

۱۳- نخستین چاره اندیشی مردم در مقابل بیداد ضحاک چه بود؟

۰/۵ نمره

۱۴- مفهوم بیت «حسنت به ازل نظر چو در کارم کرد / بنمود جمال و عاشق زارم کرد» چیست؟

۰/۲۵ نمره

۱۵- با توجه به بیت «پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی / کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است» اژه ی مشخص شده از نظر دستوری چه نوع کلمه ای است؟

۰/۲۵ نمره

۱۶- جمله ی «این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد.» کدام ویژگی کلام سعدی را نشان می دهد؟

۰/۲۵ نمره

۱۷- پرورش یافتن فریدون در غار به هنگام کودکی شبیه پرورش یافتن کدام پیامبر الهی است؟

۰/۲۵ نمره

(ت تاریخ ادبیات و درآمد (۲نمره)

۱- تعریف زیر کدام زمینه حماسه را نشان می دهد؟

۰/۲۵ نمره

« واقعیاتی که ویژگی های اخلاقی نظام اجتماعی ، زندگی سیاسی و عقاید آن جامعه را در مسایل فکری و مذهبی دربر می گیرد.»

۲- از اوایل قرن ششم ، عرفان و اصطلاحات صوفیه ، توسط چه کسی به حوزه غزل راه می یابد؟

۰/۲۵ نمره

۳- قدیم ترین و معتبرترین کتاب های فارسی در تصوف چه نام دارد؟

۰/۵ نمره

۴- مبتکر فن مناظره کیست؟ و استادانه ترین نمونه های معاصر مناظره ، متعلق به کدام شاعر است؟

۰/۲۵ نمره

۵- کدام یک از آثار زیر حسب حال نیستند؟

۰/۲۵ نمره

الف) از پاریز تا پاریس ب) دانشگاه های من پ) منطق الطیر ت) تذکره الاولیا

۶- نوشته ی زیر درباره ی کدام اثر است؟

۰/۲۵ نمره

« مجمدبن منور ، آن را در احوال جدش در سه باب نوشته است. این کتاب نمونه ای زیبا از شرح حال نویسی است.»

۷- کمال منظومه های عاشقانه رادر آثار چه کسی باید جستجو کرد؟

ث) آرایه ها و نکات بلاغی (۲ نمره)

۱- در متن زیر نوع اضافه های مشخص شده را بیان کنید.

نمره ۰/۲۵ « مگذار که صولت خشم ، حصار بردباری مرا در هم بشکنند و حمله ی حسد مناعت فطرت مرا به خفت و مذلت کشاند.»

۲- در بیت زیر مفعول را بیابید.

نمره ۰/۵ « عشق او باز اندر آوردم به بند کوشش بسیار نامد سودمند »

۳- در بیت زیر کنایه مشخص شده را معنا کنید.

نمره ۰/۲۵ « بگفتا گر خرامی در سرایش؟ بگفت اندازم این سرزیر پایش »

۴- در بیت زیر جای اصلی ضمیر 'م' کجاست؟

نمره ۰/۲۵ « گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق ساکن شود ، بدیدم و مشتاق تر شدم »

۵- آرایه ی مشترک دو بیت زیر چیست؟

نمره ۰/۲۵ «رود شاخ گل در بر نیلوفر برقصد به صد ناز گلنارها»

«کشد رخت سبزه به هامون و دشت زند بارگه ، گل به گلزارها»

۶- در بیت زیر یک ترکیب اضافی مقلوب بیابید.

نمره ۰/۵ « خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهان خدیو »

ج) حفظ شعر (۲ نمره)

۱- همه درگاه تو جویم همه از تو پویم

همه توحید تو گویم که به توحید

۲- حافظ سخن بگو که بر

این نقش ماند از قلمت

۳- چون اوفتاده بدم پیش آفتاب

مهرم به جان رسید و به بر شدم

۴- بیزارم از وفای تو ، و یک زمان

مجموع اگر نشستم و اگر شدم

صفحه: ...۴... از ...۴... ..

موفق باشید. کاکاوند.

نمره ورقه (به عدد):	به حروف:	نمره تجدیدنظر به عدد:	به حروف:
نام/ نام خانوادگی دبیر:	تاریخ / امضاء:	نام/ نام خانوادگی دبیر:	تاریخ / امضاء:

ساعت امتحان: ۸ صبح	نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش	راهنمای تصحیح درس: ادبیات
تاریخ امتحان: ۹۴/۱۰/۲۹	نام دبیر: خانم کاکاوند	نوبت امتحانی: اول
تعداد برگ راهنمای تصحیح: ۱ برگ		رشته: چهارم ریاضی و تجربی و انسانی
		سال تحصیلی: ۹۵ - ۹۴

بارم	پاسخ سوالات	ردیف
۶	متون نظم و نثر (۶ نمره) شامل ۱۲ مورد می‌شود، بر اساس معان یو نکاتی که در کلاس به آن پرداخته شده است.	الف
۱	معنی لغت ۱. سردابه‌ای که مردگان را در آن نهند، گورستان زرتشتیان ۲. آلات لهو ۳. بسته‌ها ۴. زهر - سم - هر چند تلخ	ب
۷	خودآزمایی و درک مطلب ۱. تعز من تشاء و تذلل من تشاء (۰/۵) ۲. روح نیایش و توجه به حق، در تار و پود آن نهفته است. ۳. در راه عشق، باید مشکلات را تحمل کرد و صبور و شکیبا بود (۰/۵) ۴. از او یاد کردن (۰/۲۵) - بیچاره فرهاد (۰/۲۵) ۵. مضاف الیه (۰/۲۵) ۶. عشق یا اکسیر عشق (۰/۲۵) ۷. ۱- علت گناه کردن آمادگی شرایط است. ۲- حرض و طمع داشتن ۳- ناچاری و ناگزیری (ذکر یک مورد کافیست) ۸. فک اضافه (۰/۲۵) ۹. قطره‌های باران (۰/۲۵) ۱۰. الف) زخم (۰/۲۵) ب) کنایه از بی ارزش نشان دادن مرگ و نترسیدن از آن (۰/۵) ۱۱. برجسب زدن یا محکوم و متهم کردن (۰/۵) ۱۲. خوش حالان: رهروان راه حق که از سیر به سوی حق شادمان‌اند. بدحالان: کسانی که سیر و سلوک آن‌ها به سوی حق کند است. ۱۳. دو تن مرد پارسا به خوالیگری دست زدند و توانستند یکی از دو تنی را که برای بیرون کردن مغز سرشان می‌آوردند، از مرگ نجات بخشند و در عوض، مغز گوسفند با مغز دیگری به خورد ماران دهند. (۰/۵) ۱۴. ازلی بودن عشق (۰/۵) ۱۵. صوت (شبه جمله) (۰/۲۵) ۱۶. سهل ممتنع (۰/۲۵) ۱۷. ابراهیم (ع)	پ
۲	تاریخ ادبیات و درآمد (۲ نمره) ۱. زمینه ملی (۰/۲۵) ۲. گیل گمش (۰/۲۵) ۳. سنایی غزنوی (۰/۲۵) ۴. کشف المحجوب (۰/۲۵) ۵. پروین اعتصامی (۰/۲۵) ۶. منطق الطیر (۰/۲۵) ۷. اسرار التوحید فی مقامات شیخ ابوسعید (۰/۲۵) ۸. نظامی (۰/۲۵)	ت
۲	آرایه‌ها و نکات بلاغی ۱. حصار بردباری: اضافه تشبیهی مناعت فطرت: اضافه استعاری (۰/۵) ۲. م - در آوردم (۰/۲۵) ۳. جانم را فدایش می‌کنم. (۰/۵) ۴. درد اشتیاق من (۰/۲۵) ۵. تشخیص (۰/۲۵) ۶. کیهان خدیو (۰/۲۵)	ث
۲	حفظ شعر (۲ نمره) ۱. فضل - سزایی ۲. صفحه جهان - یادگار عمر ۳. شبینم - عیوق ۴. یک روز - خرسند	ج
۲۰	موفق باشید	جمع کل